

 SAGA
EGMONT

CARIN GÖRING SKRIVER HEM

BJÖRN FONTANDER

CARIN GÖRING SKRIVER HEM

BJÖRN FONTANDER

Björn Fontander

Carin Göring skriver hem

SAGA Egmont

Carin Göring skriver hem

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1990, 2020 Björn Fontander och SAGA Egmont

Alla rättigheter förbehålles.

ISBN: 9788726785005

1. e-boksutgåva
Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med SAGA Egmont samt med författaren.

*Till minne
av min Gunnel*

"Vad livet blivit underligt, så annorlunda än jag tänkte mig, så mycket djupare och smärftfullare. Det finns nästan ingenting kvar mer av mig själv som jag var, drömmande, ömtålig, överkänslig. Jag har blivit så härdad och mitt hjärtas hölje så hårt ..."

(Carin i brev till modern 8 sept. 1930)

"Mamma och mormor. Jag älskar dem. De älska mig. De överge mig, usling, aldrig, tror jag. Skicka oss starka hjälpen snart Gud, vi alla som kommit fel och äro ängsliga och olyckliga. Bärga oss. Amen."

(Carins son Thomas i sin dagbok 26 jan.
1932)

Inledning

”Hoppas Mamma nu äntligen fått albumet med fotografierna. Jag började med att skriva på bladen, men efter att ha fyllt i 3—4 gånger, så upptäckte jag äntligen att bläcket gick så in i papperet att man ändå inte kunde läsa det och därför skrev jag så där på papperslappar och stack under.”

Så skrev Carin von Kantzow hem till sin mor i Stockholm den 17 november 1920. Hon befann sig i den lilla byn Bayrischzell i de bayerska alperna, där hon hyrt en liten stuga. Tidigare hade Carin postat ett blommigt fotoalbum med amatörfotografier, vykort och torkade Edelweissblommor från resor och utfärder i trakterna. Carin finns med på flertalet bilder och man behöver inte länge fundera över vem som hållit i kameran. Hermann Göring finns själv med på ett foto av fyra personer kring ett bord ute i det fria. Göring och Carin sitter tillsammans. I albumet har Carin under bilden skrivit ”middag i en bondgård i byn Lensing i Österrike i juli 1920”.

Jag vänder försiktigt bladen i Carins blommiga fotoalbum. Fortfarande ser man hur hon flera gånger fyllt i bläcktexten så att den skulle synas mot de mörka sidorna. Fortfarande flaggar små tunna instuckna lappar under bilderna med förklarande blyertstext som ursäkt för bläckskriften.

På lapparna finns två handstilar; Carins runda, mer uppräta, och en spetsigare, mer lutande. Den senare måste vara Görings. På en lapp som stuckits in under ett grällt vykort föreställande en fasad med vildvin och en

madonnabild står nämligen "Från Oberammergau en hus".
En hus.

Hermann Göring var besatt av Carin. Denna stockholmska var som det hette av bättre klass, friherrinna och dotter till översten Carl Fock. De båda träffades vintern 1920 och blev förälskade. Det var bara det att Carin redan var gift med en hedervärd, men i hennes ögon träig löjtnant. Till en syster skrev Carin att hon och Hermann var som Tristan och Isolde. "Vi har svalt kärleksdrycken och är hjälplösa, så extatiskt hjälplösa under dess effekt."

Dessvärre var det fler som lämnades hjälplösa. Till denna romantiska kärlekssaga fogades snart ett ödelagt äktenskap, en slagen äkta man och en liten son som skulle få bestående skador i sin själ. Hans mamma skulle överge honom för att i Tyskland leva med den då ännu stilige unge tyske flygarhjälten Hermann Göring. Hon skulle gå i landsflykt med honom till Österrike och Italien, dela hans fattigdom, politiska revanschdrömmar och kampen mot hans morfinberoende.

Denna bok är baserad på Carins brev hem till sin mor och senare till sonen Thomas, någon enstaka gång till systrarna eller till en väninna. Carin var starkt präglad av moderns personlighet och djupa religiositet. Breven spänner över perioden 1920 fram till hennes död 1931. De har i kopior ställts till mitt förfogande från privat källa. Samtliga brev har av utrymmesskäl inte publicerats. Egensinnigt har jag valt texter av historiska och politiskt intressanta skäl och självfallet sådant som berättar om henne själv.

Tidigare har denne författare på annat förlag gett ut boken "Göring och Sverige", en mer allmänt hållen skildring om nazikoryfén och hans förhållande till vårt land. Där har kortare utdrag ur Carins samling återgivits.

Enstaka textavsnitt är identiska i de båda utgåvorna. Med en centrering av Carin Göring som brevskriverska har önskemålet också varit att ge en rättvis bild av den kvinna som av en del närstående skildrats som ointresserad av politik och inte särskilt nazistiskt färgad. I bakgrunden skymtade hon som Görings glada och spirituella hustru, har man påstått och hjälpts åt att resa skyddsmurar omkring hennes minne.

Carins egna brev hem till Sverige är bästa vittnesbörd om hur det förhöll sig i verkligheten. Hon och hennes Hermann var två av de största och tidigaste entusiasterna omkring Adolf Hitler. Inte för inte vann hon Hitlers sympati och utnämndes till "rörelsens mascot".

Men allt skall ses mot sin tid. Carin hyllade Hitler som Europas räddare och som politiskt geni. Man måste ha i åtanke att koncentrationslägren ännu inte existerade och att inga handlingar skrivits om judefrågans slutliga lösning. Men den som läst på i "Mein Kampf" kan inte ha varit ovetande om Hitlers drömmar. Carin fick ett exemplar av Hitler.

Då Carin avled 1931 var Göring förtvivlad. Till en svensk släkting nämnde han att "nu håller mej ingenting tillbaka". Det lät olycksbådande och skulle bli så. Hans andra hustru, skådespelerskan Emmy Sonnemann accepterade rollen som stand-in för sin företräderska och levde på det Göringska storgodset Karinhall bland fotografier, målningar och byster. Alla föreställande Carin.

Hermann Göring var besatt också av Carins minne. Han led under trycket av att inte hunnit amortera sin stora moraliska skuld till henne. Eftersom hon dog två år innan nazisterna tog makten i Tyskland blev hon aldrig Tysklands första dam — Hitler var ju ogift.

Det är spännande att idag följa Carin och Hermann på deras 1920-talsvägar i Europa. Trots ett förödande

världskrig har egentligen ganska litet förändrats utefter deras väg. Miljöerna i kung Ludvig II:s osannolika sagoslott Neuschwanstein i de bayerska alperna är lätta att finna i Carins fotoalbum, hennes "pepparkaksstuga" i byn Bayrischzell står kvar, låt vara något tillbyggd. Folket i bondgården intill talar fortfarande om paret och visar Carins blomstermålade möbler med hennes initialer "CG".

Villan i Münchenförorten Obermenzing står ännu, oberörd av de allierades bombmattor. Med Carins brev från januari 1923 i handen kan man lätt orientera sig i huset. "Fönsterglasen (i mitt rum) äro målade med röda rosor så att skenet faller alldeles dämpat in i den delen av rummet."

Mirakulöst nog finns de rosenmålade fönstren kvar efter alla år. I källaren är gillestugan i dag mer använd som förrådsutrymme. Där satt om kvällarna 1923 Carin och Hermann tillsammans med de blivande naziledarna, såg in i brasan och drog upp riktlinjer för det nya tusenåriga riket. Den unga familj som bor i huset idag hade ingen aning om vilka som varit de första ägarna.

Bildmaterialet i föreliggande brevbok bygger i huvudsak på två källor. Dels på Görings privata fotoalbum som amerikanerna tog som krigsbyte i Berlin vid det tyska sammanbrottet våren 1945. Noga räknat innehåller de 47 albumen 13.568 fotografier från första världskriget till de sista åren av makt. Samlingen förvaras idag i The Library of Congress i Washington. Dels är jag skyldig privata källor ett varmt tack för fotografier och textunderlag. Inte minst Carins egna.

Thomas von Kantzows dagbok, som ställts till mitt förfogande, spänner över tiden november 1930 fram till 1937. Jag har inte känt tvekan över att publicera brottstycken ur dessa hans innersta tankar och förtroenden. Carins son ger själv kursen i dagboken. Han beskriver ett samtal om just dagböckers offentlighet. "De

kunna gärna få läsa mitt strunt och andra tankar jag haft.
Det tar man väl ej skada av, och vi skola ju ge.”

Thomas von Kantzow hade nödgats ge i övermått under
sin uppväxttid.

Björn Fontander

1.

Det var en av dessa trista stockholmska februaridagar 1920. Under den gråmulna morgonen hade svaga sydostvindar dragit snålt runt gathörnen medan termometrarna visat på minus fyra grader. Den grå himlen mörknade allt mer och på eftermiddagen började ett tätt snöfall. Ingen anade solen som skulle ha gått ned vid 17-tiden. Sakta smög sig vinterskymningen över staden och människor som i snömodden skyndade genom gator, över torg och genom vita parker.

Ur en droskbil som stannade vid Lindarängens flygplats nära nuvarande Frihamnen steg en 40-års man. Han betalade droskföraren, slog upp rockkragen och kom med vinden in i ett litet kontor som tillhörde flygföretaget Svensk Lufttrafik AB, (SLA).

Här väntade en annan man på honom, en taxifygare. De båda männen stretade i den tilltagande vinden ut mot ett litet dubbelvingat flygplan och klättrade upp i de öppna sittbrunnarna. Motorn kom igång, planet skumpade och vaggade ut på Värtahamnens is och lättade efter en kort startsträcka. Västsydvästlig kurs sattes.

De båda männen i flygplanet var på olika sätt varandras likar: berömda, äventyrslystna, oförvägna. Passageraren var greve Eric von Rosen, herre till Rockelsta slott nära Sparreholm vid sjön Båven i Sörmland. Han var känd för sina forskningsresor i Sydamerika och Afrika i början av seklet. Piloten hade varit en av första världskrigets mest berömda jaktpiloter, ett tyskt flygaress, den siste chefen för

den omtalade Richthofeneskadern. Hans namn var Hermann Göring.

De båda skulle få mycket med varandra att göra. Men här satt de nu i ett vinglande flygplan, den rike, berömde greven och den fattige, berömde förre eskaderchefen, nu degraderad till taxipilot i en nordeuropeisk utpost. Eric von Rosen har själv skildrat flygningen från Lindarängen hem till Rockelsta slott.

”Jag ville tillbaka till Rockelsta hastigt och kontaktade en flygfirma, men de sa att det var för dåligt väder. Två flygplan hade redan varit uppe men måst gå ned för snöstormens skull. Jag var envis, och hur vi resonerade så dom att de hade en tysk f d stridsflygare, en kapten Göring. Kanske vi kan få honom att flyga greven. En stund senare fick jag bud om att han var villig att flyga. Vi gav oss iväg, och vad Göring senare berättade för mig var det den värsta flygning vad gäller väderleksförhållanden han varit med om.”

Budet om Rockelstaflugningen lär först ha gått till andra SLA-piloter, som emellertid betraktade uppdraget som rena självmordet och tackade nej. Det har också berättats — utan att verifieras — att Göring hade sin överrock på stampen och behövde pengarna för flygningen för att kunna hämta ut den.

Det blev taxifygaren Göring som kom iväg med Rockelstagreven från Lindarängen. Man hade flugit strax ovan trädtopparna, delvis över järnvägsspåret Stockholm—Flen—Katrineholm. Ibland förlorade Göring orienteringen och tvingades cirkla. Från Sparreholm dirigerade von Rosen föraren med handviftningar söderut längs Båvens vita strandlinje tills man i snöyran skymtade de runda slottstornen. Man landade på isen i halvmörker och körde fram emot bryggan nedanför slottet. Två lättade figurer

hoppade ned på isen; greven något knäsvag. Tacksam tog piloten emot en inbjudan att stanna på Rockelsta över natten — att återvända direkt var omöjligt.

Rockelsta slott talade direkt till Hermann Görings hjärta. Han hade delvis vuxit upp på slottet Veldenstein i närheten av Nürnberg. Där hade hans mor under många år varit älskarinna åt slottsherren, den judiske läkaren Ritter von Epenstein. Hennes gunst ingick så att säga i hyran för henne själv, hennes åldrige och utfattige make och för barnen Göring.

Här kom stämningarna från Veldenstein plötsligt tillbaka; här fanns den medeltida atmosfären med mäktiga möbler, släktporträtt, jakttroféer och vapen, rustningar och exotiska minnen från upptäcktsfärder. Upprest på bakbenen stod i hallen en uppstoppad slagbjörn som von Rosen uppges ha dödat med spjut. Här bodde en gammal adlig familj med ideal, smak och traditioner. I hallen satt de båda männen före middagen en stund framför brasan, vars smidda galler hade hakkors som dekorationer. Eric von Rosen har själv i ett radioprogram (1936) berättar om sitt bomärke:

”Redan på en expedition i Sydamerika 1901, där vi besökte indianstammar som aldrig sett vita människor, skaffade vi expeditionsdeltagare mantlar — ponchos — vävda av lamaull. De var alldeles lika varandra, och därför gjorde vi tecken på dem för att kunna skilja dem åt. Jag lät brodera ett hakkors på axeln på min mantel, därför att jag redan som ung pojke fäst mig vid hakkorset som en nordisk symbol, sett det på runstenar, gotländska bildstenar och i vår allmogekonst.

Med hakkorset förband jag vårsolens livgivande kraft. Jag hade det som en sorts mascot, en sorts lyckotecken. När jag sedan ändrade om här på Rockelsta försåg jag även

härden och de smidda eldhundarna med hakkors. Likaså i jaktstugan som fått sitt högsäte flankerat av Oden och Tor, ser man ett rött flammande hakkors på en bonad. Göring hade visst sett märket förut ... Det intresserade honom mycket, det kunde jag märka.”

Slottsherrens vackra hustru Mary förenade sig med sin make och gästen. Och så kom ytterligare någon från slottets övre regioner.

”Nedför trappan kom en hög gestalt, en kvinna med ädel, kunglig hållning. Det var slottsfruns syster Carin. Hennes djupa blå ögon mötte Hermann Görings sökande blick. Denna kvinna ... Ett jubel slog ut i hans bröst. Tigande och vördnadsfull stod han där. Det var som om han alltid hade känt henne. En sådan kärlek kan inte förklaras eller talas om. Den lever i blodet, i själen! Längesatt man till bords denna kväll. Fritt och öppet kunde stridsflygaren tala; den länge tillbakahållna och i den främmande miljön med möda återhållna vreden över hans fosterlands öde bröt fram. Hans folks skam och lidandes historia för denna underbara, in i det sista kämpande tyska ungdom framhölls för de gripna åhörarna. Att flyga högt och störta var Hermann förtrogen med, oärlighet och förräderi kunde han inte finna sig i.

Husets herre höjde sitt glas, fyllt med tyskt vin. Allvarliga men trofasta var hans ord om en stundande, förhoppningsvis inte alltför avlägsen tid, då tyska män åter kunde lyfta den tyska äran på en stark sköld, då Tyskland åter, fritt, aktat och likaberättigat kunde tillvarata sina ädla traditioner och uppgifter. Män skapar tiderna. På Tyskland behövde ingen tvivla som nyss hört de av glödande fosterlandskärlek burna orden. Han (Eric v. Rosen) drack för Tysklands framtid och som han i likhet med hela

Sveriges folk obetingat trodde på. Högtidligt reste sig alla från sina platser, fast tryckte husets herre gästens hand.”

Det var tydligen någonting alldeles ohyggligt högtidligt och patetiskt som utspelades på Rockelsta slott denna februarikväll 1920. Kvinnan med den ädelt kungliga hållningen, hon som skred nedför halltrappan var som sagt Mary von Rosens syster Carin. Och den ansvariga för den högstämnda skildringen var en tredje syster, Fanny Wilamowitz-Möllendorff, gift med en tysk officer som stupat i kriget. Det finns anledning att återkomma till Fannys skildringar. Men trots alla vackra tal och skålar denna fredagskväll hände emellertid något viktigare, mötet mellan den tyske taxifygaren Hermann Göring och Carin von Kantzow. Mary Ahlgren, ett av barnen von Rosen, var närvarande vid tillfället. ”Det tände direkt” är hennes kommentar.

Möjligen visste Carin redan vem tysken var. Göring hade på kort tid gjort sig känd i Stockholm, och dessutom hade han knappa två veckor tidigare med porträtt figurerat i en intervju i Svenska Dagbladet. Artikeln var föranledd av en flygolycka på Malmslätt och Göring uttalade sig som flygexpert. Lite överlägset meddelade han att flygolyckor fortfarande fick framträdande plats i svenska tidningar medan man i Tyskland placerade sådant nyhetsmaterial på mer undanskymd plats.

Möjligen hade alltså Carin redan tjusats av denne Ikaros ord via Svenska Dagbladet innan hon nu satt här framför brasan tillsammans med honom, sin syster och svåger. Det blev sent den kvällen. Långt inpå småtimmarna pratade man politik och sjöng tyska och svenska folkvisor. Greve Eric lekte på luta. Han levde i en idealiserad värld av mandomsprov och drömmar om vikingadåd, fornnordiska hjältar och riter. För honom förpliktade adelskapet; han var

den gammaldags patriarktypen för vilken tjänarna automatiskt skulle stryka av sig mössorna då greven nalkades. Familjen fick finna sig i faderns alla hårdande påhitt och experiment. Disciplin och obrottslig lydnad var A och O.

Nästa morgon var vädret bättre och Göring måste återvända till Stockholm. Men först sedan han låtit ett par av barnen von Rosen, Carl-Gustaf och Birgitta, få följa med på en tur i flygmaskinen. Det var där och då som den sedermera legendariske flygaren Carl-Gustaf von Rosens yrkesval avgjordes. Då Göring äntligen kom iväg mot Stockholm var det med sång i hjärtat —han hade tagit löfte av Carin von Kantzow att få träffa henne inom kort. Han var häftigt förälskad, och det stod klart att hans känslor var besvarade.

Det var bara det att den trettiotvååriga Carin, fem år äldre än Göring, redan var gift och hade den åttaårige sonen Thomas. Hennes make var löjtnanten Nils von Kantzow. Hon beskrivs som romantisk, livlig, kvick, spontan, lätt till skratt och snar till gråt, mycket vacker och med en oerhörd utstrålning. Hon var musikalisk och sjöng till gitarr, ofta romantiska folkvisor och skillingtryck. Folk som träffade henne har vittnat om vilken fascinerande människa hon var. Hennes make var hennes motsats; stundtals dyster, lite svenskt träig, fylld av sina officersplikter, en hedersman. Förhållandet mellan de två var dåligt.

Den stilige tyske krigshjälten måtte i dubbel mening ha kommit som sänd från himlen för att fylla Carins liv med spänning och romantik. Det var detta hon väntat på och inte ett hotande liv i små tråkiga svenska garnisonsstäder med broderande och skvallrande juntor av officersfruar som satt i rangordning omkring kaffebordet. Då Göring första gången gästade Rockelsta måtte stämningarna där

ha fört honom tillbaka till hans storhetstid under krigets dagar, ty innan han flög tillbaka till Stockholm på lördagsmorgonen skrev han i husets gästbok: "Hermann Göring, Kommendeur Jagdgeschwader, Freiherr von Richthofen, 21/2 1920".

Kommendören hade degraderats till taxifylgare.

Carin stannade över veckoslutet hos sin syster och svåger på Rockelsta och återvände till Stockholm tisdagen den 24 februari. Det råkade vara skottdagen, men det är knappast troligt att hon trots de snabbt väckta lidelserna tänkt fria till sin krigshjälte den dagen. Tiden därefter träffades de tu så ofta de kunde i Stockholm utan att väcka uppmärksamhet. Hermann Göring fortsatte med flyguppdragen från Stockholm. Han uppvisningsflög och fraktade passagerare till olika svenska destinationer och enligt uppgifter också till Reval, Riga och Helsingfors.

Mycket talar för att Göring inte var en särskilt omtyckt person bland sina flygarkolleger. Skicklig, dryg, skrytsam. I stället visste han att göra PR för sig själv och sprid — precis som i Danmark — rykten om att den maskin han flög där på uppvisningarna var densamma som han använt under kriget. Nu gjorde han om samma PR-trick i Stockholm. Det framgår av en notis i Svenska Dagbladet (11 april 1920).

"Luftsensationer över Gärdet i dag.

Den tyske stridsflygaren, Kapten Hermann Göring vid svenska Lufttrafikaktiebolaget — Stockholmarnas populära luftchaufför sedan månader tillbaka — har nu fått hit sin länge väntade stridsmaskin från västfronten — en Fokker med 185 hkr BMW-motor — och provflög den i torsdags över Gärdet, där han gjorde en rad lyckade tricks, looping och andra konststycken på olika höjd från 1 000 till 600 meter. Allt avlöpte väl och om söndag — antagligen vid middagstiden — gör han en uppvisning mellan

passagerareflygningarna i olika konststycken, som han haft rika tillfällen att pröva under sin långa tjänstetid som befälhavare för Richthofens jagaredivision ...”

Ledningen för Svensk Lufttrafik AB visste vad den gjorde då man anställde Hermann Göring som flygchef. Den omtalade Fokkermaskinen från Tyskland antas i flygarkretsar ha varit en ”tjänstemaskin” som Göring fick från Fokkers som demonstrationsobjekt på samma villkor som i Danmark. Därav kan man dra slutsatsen att han inte var helt utan framgång som flygplansförsäljare i Danmark. Dit hade han kommit våren 1919.

Det gamla Tyskland Göring och hans officerskolleger älskat och kämpat för hade fallit sönder inför deras ögon. Krigshjältarna som dagen före hyllats på gatorna fick plötsligt glåpord och spottloskor efter sig. Tapperhetsmedaljerna förvandlades med ens till meningslösa plåtbitar med motsatta effekter hos dem som skulle beundra dem — folket. Officerare kände sig som främlingar i sitt eget land.

Göring fantiserade om att emigrera till Sydamerika och börja en ny framtid. Ibland drömde han om hämnande korståg mot det nya Tyskland, mot skammen och vanäran som drabbat fäderneslandet, de gamla idealen, officerskåren, Richthofeneskaderns namn och även ”Pour le Mérite”, utmärkelsen han var så stolt över. Besegrade. Besvikna. Inga krigspensioner för dem som sluppit hela ur kriget. Inga arbeten. Inga pengar. Här satt de, en klunga män, en förlorad generation, sådana som aldrig lärt sig annat än kommandoord, militär strategi och konsten att från flygplan avliva motståndare. Alltihop föga gångbart i detta nya, kaotiska Tyskland. Fyra aktiva år och ytterligare några års förberedelser hade dessa officerare skänkt ett system som inte längre existerade.

Eftersom Hermann Göring överlägset visat under kriget att han kunde pressa det mesta ur ett jaktplan bad Fokkers honom att demonstrationsflyga den nya civila versionen vid en flygutställning i Danmark. Han skulle bli deras försäljare. Göring accepterade på villkor att han som arvode också skulle få behålla flygplanet efter uppvisningarna. Fokkers sade ja. Det var generöst i överkant, men Göring var inte vem som helst. Han var den forne chefen för Richthofeneskadern. Detta gav PR för flygplanet. En vårdag 1919 lyfte han från Berlin med nordlig kurs mot Köpenhamn. Göring blev hemtam i Köpenhamn. I juli deltog han i en stor uppvisning över staden.

På alla områden hade denne tyske flygare fullt upp att göra. Tillsammans med en grupp danska piloter som bildat en sorts flygande cirkus turnerade han runt om i landet. Det var ett överdådigt liv, champagne och kvinnor på kvällar och nätter, flygning på dagarna, ett liv mycket fjärran från efterkrigstysklands tristess och fattigdom.

Så till exempel accepterade Göring de danska piloternas anbud om 2 500 kronor plus all champagne han orkade dricka för två dagars konstflygningar över Odense. En av danskarna, Christian Abel, har berättat att Göring var en vidunderlig flygare vars konster ingen dittills skådat. "Men han skulle först ha en flaska champagne till livs. Dessutom fick vi veta att han också skulle ha morfininsprutningar", uppgav Christian Abel. (Göring hade fått sin första morfingos efter svåra skador i samband med en störtning i Frankrike under kriget.)

Efter Odenseflygningarna hedrade de danska piloterna sin "gästartist" med en festmiddag på en herrgård utanför staden. "Det kolde bord" och danska snapsar verkade snabbt på artisten som kom i alltför god form. På Grand Hotel, där han inkvarterats, satte han igång med en rad

skolpojkskshyss. Medgästers skor som satts ut i korridorerna för putsning byttes ut, och väl ute i friska luften körde han sjungande omkring några flickor som han placerat på en dragkärra. Så bytte han ut en del butiksskyltar och levde rövare i största allmänhet. Flyghjälten Göring sov inte i sitt rum på Grand Hotel i Odense den natten utan tvangs hastigt byta logi. Dagen därpå nödgades hans sponsorer slokörade lösa ut sin gästartist från polisarresten.

Hermann Göring stannade i Danmark under större delen av 1919. Han flög om dagarna och festade om nätterna. Den tyska kolonien i Köpenhamn tryckte honom till sitt fosterländska bröst. Till en början innebar den stilige, ännu smärte unge flyghjälten en bra middagsplacering för mången värdinna, men snabbt gjorde han sig omöjlig. Med en köpenhamnska ur societeten hade han en så kallad affär.

Det har tidigare på båda sidor om Sundet spekulerats om vem denna kvinna, som fick Hermann Göring att bli "svensk", kunnat vara. Ett brev som denne författare fick sommaren 1984 från numera framlidna författaren och journalisten Gerd Reimers har rätat ut frågetecknet.

"... jag kan berätta eftersom jag var god vän med societetsdamen ifråga, med hela hennes familj, har känt dem sedan 1920-talet och umgåtts med dem ända opp till senaste år. Det är två betyg som hon gav Göring i maj—juni 1933 i samtal med mig och som jag aldrig glömt, som rotat sig i mitt minne och som gör att jag i alla fall skriver.

Soffy Topsöe var sannerligen ingen vanlig societetsdam. Brorsdotter till den store Vilhelm Andersen (dansk litteraturhistoriker, förf:s anm.) mycket intelligent, tre språk hanterade hon flytande, djärv, äventyrlig, tapper — lagade mat som en mästerkock, var generös mot en uttråkad gymnasist. Vilket jag var när vi blev bekanta. Hon var patient hos min far dr Otto Reimers på Tyringe

sanatorium, vilket kan beskrivas som en sorts svenskt Skodsborg; vegetarisk diet, stor skog av lövträd, tall och bok att vandra i, många vägar med bänkar på lämpliga ställen att vila på. Dit for mängder av danskar, det låg ju så nära och erbjöd natur som inte fanns i Danmark.

Hon (Soffy Topsöe) var då frånskild, hade två småpojkar med sig. Hade varit gift med en militärkommendant i Köpenhamn med ämbetsbostad på Frederiksberg, stor representation ... Hade startat flyktinghjälp i Danmark strax efter krigsslutet 1918. Det var så hon träffade Göring.

Om hennes två söner, Per och Preben, kan berättas att Per avlade en ingenjörsexamen på Polytechnicum i Köpenhamn och som beskrevs på första sidan i både Berlingske och Politiken, blev elev hos Niels Bohr, erbjöds att följa honom till USA men tackade nej. Han var flera gånger i Sverige under ockupationen, ringde alltid opp mej, svarade på mina ivriga frågor om hur det var. Han gav två besked; det var många tyska soldater på gatorna i Köpenhamn och att det var svårt att få utresevisum. Men det gick, ty ibland ville tyskarna ha inresevisum till Sverige. Han och Preben organiserade tillsammans flykt över Sundet för hundratals judar, de var förberedda med källarutrymmen och fiskebåtar sedan veckor. (...)

1933 kom med 'die Machtübernahme' i Tyskland. Då vaknade mitt politiska intresse, glödande antinazistiskt. Nån weekend detta år utnyttjade jag denna stående inbjudan till Soffy Topsöe i Köpenhamn. Jag tror det var i maj—juni eftersom jag har ett minne av ljusgröna, nyutslagna lövverk i Tivoli. Dit gick Soffy och jag. Det första stånd vi passerade var ett sånt där man får tre bollar att slå sönder porslin med.

'Meine Bude', sa han Göring när jag skulle visa honom Tivoli, sa Soffy. 'Om du följt med vad som händer i Tyskland just nu?'

Jo det hade jag ju. Och kände igen namnet.

'Et dejligt stykke mandfolk', sa Soffy tankfullt. 'Pigerne var vilde efter ham ...' Sen berättade hon om sin flyktinghjälporganisation, där hon råkat honom. Hur hon intresserat sig för honom, hur han varit bra att ha som kavaljer när hon hade sina representationsmiddagar på Frederiksberg och hade mängder av flickor att bjuda men inga herrar. Det skulle ju vara jämna par på den tiden.

Men det tog slut med ett brak. Nån gång när fredsvillkoren i Versailles hade tillkännagivits hade hon just haft en sådan tillställning med Göring längst nere vid bordet. Själv satt hon ju som värdinna med alla tråkiga ståndspersoner vid den andra änden — och Göring hade rusat opp och vrålat att det fredsslutet skulle Tyskland minsann ändra på, förr eller senare! Skandal! Soffy var ju då gift med en hög dansk militär ...

'Karlen var ett fjols', fortsatte Soffy. Inte nog med den där middagsskandalen. Han flög ju också lågt, lågt över Frederiksbergs garnison, Soffys bostad med stor trädgård där hennes yngste son vistades hela dagarna sovande i en barnvagn. Babyn blev hysterisk, skrek i timmar, Göring ryckte på axlarna och sa 'Pojkar ska vänja sig det är bara nyttigt'. Och det hörde till tyska stridsflygares vanor att flyga lågt över hus där damer bodde som de önskade hylla. 'Farvel med ham, för mitt vedkommande', sa Soffy.

Ett dejligt stykke mandfolk. Och ett fjols. Det var vad socitetsdamen Soffy Topsöe sa om sin före detta protégé Hermann Göring. Att han varit hennes älskare tvivlar jag inte på; hon berättade om diverse andra kärleksaffärer för mig under senare sammanträffanden och jag kände igen tonfallet.

Men det finns verkligen mera att berätta om henne. Rätt snart efter maktövertagandet (1933) fick hon ett porträtt av Hermann Göring i uniform sig tillsänt. Med många ordnar

och utförlig dedikation bakpå. Om hon nånsin behövde hjälp, stöd eller pengar så skulle hon bara vända sig till denne hängivne, tacksamme vän.

När ockupationen började lade hon porträttet längst nere i en skrivbordslåda bland andra papper och foton. Tänkte att det skulle nog behövas så småningom. Och satte igång med sitt motståndsarbete. Hon satt i telefonen, ordnade med felaktiga besked till Sverige, så att det skulle bli ström över till motståndets tryckerier och vapenverkstäder. Hon tog emot mängder av motståndsfolk som blivit kända och måste forslas över till Sverige snarast. En gång hade hon nitton sovande överallt i sin femrumsvåning och lagade även mat åt dem. Det tog ju en dag eller två innan hon fått lägenhet med fiskarbåt över Sundet.

'Gestapo var nu enfaldigare än nånsin', sa hon. 'Hade de kontrollerat hos livsmedelsaffärerna hur mycket ensamman damer som jag t.ex. (båda sönerna hade flyttat hemifrån) handlat så hade de ju vetat vem som hade otillåtna gäster. Och då hade jag varit fast! '

Men fast åkte hon ändå. En morgon vid 4—5-tiden ringde man på hennes dörr. Då hade hon bara några få hos sig. Dem släppte hon genast ut köksvägen; reträtt via en annan familjs balkong och tak ut på en annan gata var sen länge arrangerad och repeterad. Därefter öppnade hon entrédörren och satte sig argsint och klagande att vänta på att husundersökarna skulle hitta Göringporträttet och läsa dedikationen. De verkade mycket nervösa när så skett. Att damen var personlig vän till riksmarskalken och blivit angiven och husundersökt var ju en penibel historia.

'Jaha', sa Soffy, 'och var vänlig och återställ allting i det skick som ni fann det. Jag ämnar inte städa efter er! Annars ringer jag till Göring ...' "

Gerd Reimers berättar att Soffy Topsöe dog någon gång på 1950-talet. "Annars hade jag inte skrivit detta brev." Så långt Gerd Reimers.

I Danmark gjordes det alldeles klart för den unge tyske krigshjälten att han inte längre var möjlig i det danska sällskapslivet. Inte bara Hermann Göring färdades med vingar. Det gjorde också ryktet. De nya jaktmarkerna blev alltså Sverige. Här hade redan den danska skandalen med en societetsdam gått i svensk repris efter flygningen till Eric von Rosens Rockelsta.

2.

Midsommaren 1920 var Carin och Hermann Göring i München. Bortskämd och spontan, van att ge efter för sina önskningsar hade Carin inlett ett förhållande med Göring i Stockholm. Hon lämnade sin make, löjtnanten Nils von Kantzow och den åttaårige sonen Thomas för att ge sig hän åt de bayerska alperna och romantiken. Carin hade inte gjort alltför mycket för att hemlighålla förbindelsen. Hennes mor var förstående och mildt förmanande. Fadern, den gamle baronen och officeren Carl Fock var rasande. Inte bara för familjeskandalen som löpte över Östermalm och var samtalsämne på officersmässarna. Han var också rasande på mågen Nils vägnar. Det gällde en officers heder.

Men den gamle baronen kom ingen vart med sin egensinniga dotter. Hon hade packat sin väska och lämnat alltihop. Carin skrev hem till sin mor, som inom familjen gick under smeknamnet Sären (den kära). Tisdagen den 22 juni 1920 postade hon på Hotel Königshof i München sitt brev hem till Grev Turegatan.

”Min egen älskade Sären!

Först *tack* av hela mitt hjärta för all hjälp, kärlek och ömhet som Sären gav mig så *särskilt* den sista tiden i Sverige. Och för de kära dagarna på Engsholm. De går aldrig ur mitt minne. — Jag förstår att Sären nu undrar hur allt gått för mig och det har gått bra med resan, tull, pass och gepäck, (peppar, peppar!) Berlin var hemskt varmt, dyrt och jobbigt. Mitt rum kostade 100 mark och en den enklaste måltid ett par hundra!

Nu är jag i München, där allt är *drömligt* vackert, överallt brunnar, vatten, grönska och dessa härliga kyrkor och byggnader! Och allt tycks ju nästan Ludvig II ha byggt. Överallt äro dock byggnaderna skadade från revolutionen, man ser i dem märken efter kulor och granater.

Här mötte vid stationen Görings bror (Karl-Ernst. Förf:s anm.) en oberlöjtnant med sin trolovade en fröken von Ammon, båda unga, rara, *men* 'tyska' ut i fingerspetsarna! Jag kom hit 9 på morgonen, gick direkt till mitt rum och fick ett bad. I mitt rum stod över hundra rosor i alla färger och doftade härligt. Så packade jag upp litet grand, åt, och så gingo vi fyra och hörde 'Sigfrid', som *började* halv fem!! Slut 9, åto, sov någotsånär. Dagen därpå kl. 12 gick jag till Görings mamma, hon har en våning med nio stora, eleganta rum, varav fem avstängda under vintern, ty det fanns ej kol. Hemmet verkar absolut fint, gammaldags och ej 'pauvert'. Hon själv vänlig men hade brutit eller bräckt en sena i benet, så hon måste ligga 3 veckor på en chäslong. Hon var också *mycket* tysk, sympatiskt stämd mot mig *trots* det. Där åto vi middag och så med 2 unga flickor (släktingar) på teatern. I morgon bittida reser jag till Starnbergersjön en timme härifrån och ser alla Ludvigs slott. Hoppas mitt telegram kommit fram med adress. Jag skickar kort.

Själv mår jag bra, finner allt går väl och att jag ej skall göra för mycket dumheter utan istället rätt och 'känna mig för'. Göring är rar, hjälpsam *bara*, och allt vad jag hittills sett har varit gott och sant. — Hoppas nu bara att allt är väl hemma med alla och min Thomas. Jag har skrivit två brev under resan till Nils och min adress med telegram samma dag jag lämnade Stockholm ett brev, men har naturligtvis själv ej kunnat få något meddelande. (...) Här i en bank har jag lämnat mina ringar m.m. päls och hermelin till förvaring och mina koffertar ställer jag hos Görings

mamma och för resan nu till slotten och bergen tar jag bara en kappsäck med, turistkläder på mig och en ryggsäck. Vädret är det bästa möjliga.

Ja, älskade, förlåt papperet och pennan och stilen, men jag har inget annat upppackat. Jag skriver snart igen. Hälsa min Pappa och syskonen och famnar och kyssar till min egen älskade Mamma.

Ack, om vi bara alla kunde vara tillsammans och världen ej så tillkrånglad som den är! Tack älskade och för i dag farväl. Mammans egen Carin.”

Det är inte känt vad Carin väntade sig vid detta första möte med sin svärmor in spe, men hon lär med oerhörd förvåning hört talas om vad sorts välkomsthälsning hennes dyrkade Hermann fått av sin mor. En rejäl dagsedel small plötsligt på hans kind, följd av en högljudd utskällning för vad sonen tagit sig till med; han hade stulit en hederlig mans hustru — en officer till och med — och ställt en liten son utan sin mamma på köpet. Vet hut, Hermann! Franziska gick lös som en furie.

Hermann Göring, en av Tysklands stora krigshjältar, innehavare av orden Pour le Mérite, stod där som en handfallen skolpojke och bara tog emot. Han hade aldrig tillåtit att bli generalfältmarskalk och en av Europas mäktigaste män om Franziska fått leva längre, sa man inom den Göringska familjen. Carin har själv berättat om denna dagsedel för sonen Thomas åtskilliga år senare.

De båda kvinnorna hade långa samtal om Carins och Hermanns förhållande. Man får avgjort utgå ifrån att det var den äldre som talade och den yngre som lyssnade. Hur som helst klargjorde Hermanns mor att även om man i Sverige kunde strunta i omvärldens synpunkter på ett fritt förhållande så gick inte detta i de rätta kretsarna i Tyskland. Inte ens i den moralupplösning som var följden

av ett världskrig. Om hennes Hermann ämnade ge sig in i karriären i Tyskland var Carin tvungen att skilja sig från sin första man och gifta sig ordentligt med Hermann. Ordnung muss sein! Annars var han chanslös från början. Så predikades alltså moralens krav av den kvinna som i femton år med sin makes vetskap levat som älskarinna till en judisk läkare och godsägare.

Carin bör ha fått något att fundera på. Här stod hon inför en helt annan sorts kvinna än de som fanns i hennes närmaste kretsar. Här hjälpte inte värnlöshet och tårar. En av hennes systrar hade om Carin fällt omdömet "den enda människa jag sett som kunde gråta på riktigt utan att se snuvig ut. Hennes stora ögon fällde jättetårar som bara svämmade över när hon blev ledsen eller sårad."

Under juni och juli reste Carin omkring i Sydtyskland och i de österrikiska alperna. Man kan följa hennes (och tidvis Görings) färder via ett fotoalbum som sändes hem till föräldrarna på Grev Turegatan och där hon berättar om intressanta saker hon upplevt.

Fortfarande lever ett par av Carins gamla svenska väninnor som sommaren 1920 träffade paret och gjorde vandringar i alperna tillsammans med dem. Hermann Göring fungerade som artig kavaljer. En av väninnorna berättade vid ett tillfälle för denne författare:

"Göring gav intryck av att vara en viljestark människa. Den mannen visste vad han ville. Han såg germansk ut, ljus och kraftig, hade ett hjärtligt sätt och en härlig humor. Då han senare berättade för mig om sitt första möte med Carin på Rockelsta insåg jag hur gränslöst tagna de båda blivit av varandra från första ögonblicket. Det var som om ödet drabbat dem. Göring ordnade så att vi flickor — inklusive Carin förstås — kunde inkvarteras högt ovanför

Bayrischzell, en liten alpby nära den österrikiska gränsen. Där hyrde Göring en liten stuga, som vi fick bo i och dessutom i en bondgård alldeles intill. Alla tyckte vi om att gå i bergen, och för Carin var den höga luften nästan ett livsvillkor, så pass klen som hon var just då. Hon led av dåligt hjärta och hade dessutom astma med andningssvårigheter.

Göring gick med oss på turer i bergen. Jag minns att han var väldigt rädd om oss och inte ville att vi skulle överanstränga oss. Han var smärt, senig och stark, klädd i den bayerska dräkten med läderbyxor, korta stövlar och fasanfjäder i hatten. Vi gjorde en del svåra turer och fick ibland användning för ett långt rep som han bar ihoprullat över axeln. Oftast erbjöd han sig också att bära våra bördor. Han var en verklig gentleman. Självfallet hade vi ingen hjälp i hushållet utan klarade allt själva där uppe i Bayrischzell. Carin var trött och klen, men hon lagade en underbar mat och stod för mathållningen. Vi andra diskade och hämtade vad som behövdes. Aldrig glömmer jag hur roligt vi hade medan vi hushållsarbetade.

Hermann hade en vacker röst och han älskade Wagner. Ibland improviserade han operaföreställningar. I en Wagneropera förekommer en väldig drake, och Göring visade med sina stora händer hur draken öppnade sina käftar och så utstötte han förfärliga tjut. Vi hade trevligt tillsammans.

Jag kan förstå om Göring blev förälskad i Carin. Hon var vacker, mycket livlig, och jag minns särskilt hennes leende, hennes ögon och generösa mun. Hon hade en fin förmåga att berätta levande och ett märkligt sätt att få olika sorts människor att trivas tillsammans. När hon berättade ville hon gärna låta det bli en romantisk historia.

Carin var medial, hon hade förmåga till andliga kontakter som inte många andra människor har. Hon ägde